Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U103052

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєнко Артем Сергійович
2. Nikolaienko Artem S.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2021

Спеціальність за освітою: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НАУКОВО-ПРОЕКТНЕ ОБ'ЄДНАННЯ ЕНЕРГІЯ"

Код за ЄДРПОУ: 37375794

Місцезнаходження: вул. Набережна Січеславська буд. 15а, оф. 18, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.024

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.51

Тема дисертації:

1. Екологізація бізнесу на засадах циркулярної економіки в забезпеченні сталого розвитку туризму країн Європи

2. Greening of business on the basis of a circular economy to ensure sustainable tourism development in Europe

Реферат/анотація:

1. Дисертаційну роботу присвячено поглибленню теоретико-методичних основ дослідження екологізації бізнесу на засадах циркулярної економіки в забезпеченні сталого розвитку туризму та визначення напрямів удосконалення регуляторної та інвестиційної політики країн Європи на ринку циркулярних товарів і послуг. Обґрунтовано, що концепція циркулярної економіки та концепція сталого розвитку туризму мають тотожні ціннісні пріоритети оскільки їх головною метою є економічний розвиток, поєднаний з високою якістю умов життєдіяльності спільноти та збереженням довкілля. Зроблено висновок, що на глобальному рівні проявом розвитку циркулярної економіки є формування глобальних екологічних ланцюгів постачань і доданої

вартості, на макрорівні розглядаються проблеми сталого розвитку на засадах циркулярності в контексті структурних змін галузей і реалізації корпоративних стратегій, на мікрорівні досліджуються наслідки екологізації виробництв і проблема адаптації бізнесу до циркулярних моделей, особливості менеджменту тощо. Сформовано функціональну схему взаємозв'язків у концептуальній моделі циркулярної економіки, яка доповнює теоретичні засади концепції видами та формами циркулярності відповідних фаз життєвого циклу продукту. Запропоновано систему індикаторів екологізації бізнесу на засадах циркулярної економіки за рівнями управління. Сформована система індикаторів включає показники циркулярності проєктів (мікрорівень), Індекс екоінновацій та Індекс екологічних показників (EPI) (макрорівень), показники розвитку циркулярної економіки на регіональному рівні (методика оцінки екологічних інновацій – мезорівень), формулу IPAT та Глобальний індекс екологічних показників (мегарівень). На основі даних OECP проведено аналіз показників матеріаломісткості людської діяльності та внутрішнього матеріального споживання за 1970-2017 рр. Виявлено ознаки деструктивного впливу життєдіяльності спільноти та розвитку бізнесу на довкілля (щорічне зростання обсягів споживання матеріалів в еквіваленті на 1 особу зростало на 76 відсотків, що значно випереджало темпи приросту кількості населення). У розвитку міжнародних економічних відносин країн світової економіки виявлено позитивні тенденції щодо формування механізмів взаємодії з питань декаплінгу, декарбонізації економіки та збереження довкілля. Проведено порівняльний аналіз динаміки Індексу екологічного стану країн, як індикатора розвитку циркулярної економіки, показав найвищі показники зростання екологізації бізнесу в країнах Європи та Океанії (Австралія та Нова Зеландія), окремих країнах Америки (США) та Азії (Японія, Китай), найнижчі показники екологічного стану виявлено в країнах Африки. На основі кластерного аналізу та експертних оцінок обґрунтовано неоднорідність країн світу за рівнем поширення циркулярної економіки (країни розподілено на три кластери за кожним із мегарегіонів світу). Доведено, що 68% країн Європи мають високі показники екологізації та належать до першого кластеру екологічності економіки, 9 країн ЄС очолюють рейтинг екологізації та сталого розвитку за останнє десятиліття. Визначено позитивний зв'язок Індексу екологічного стану економіки країни з обсягами фінансування досліджень та зростанням надходжень від туристичного бізнесу. Із використанням методичного підходу «метрика вимірювання фаз циркулярності» проаналізовано стратегії управління водними ресурсами компаній готельної індустрії. Виявлено, що великі готельні мережі мають позитивні екологічні ефекти застосування стратегій сталого розвитку (середня фаза циркулярності) та корпоративних стратегій циркулярного управління водними ресурсами (розвинута фаза циркулярності). Узагальнено напрями розвитку діяльності міжнародних інституцій у контексті глобальних викликів щодо пошуку колективних рішень у подоланні негативного впливу на економіку подорожей і туризму, які містять розробку концептуальних положень формування вуглецево нейтрального та соціально стійкого розвитку міжнародного туризму, створення міжнародних інтернет-платформ глобального обговорення векторів трансформації туристичного бізнесу, запровадження освітніх платформ для навчання та поширення нових стратегій розвитку економіки подорожей і туризму. Розроблено критеріальний підхід до відбору інвестиційних проєктів у сфері екологізації бізнесу на прикладі харчової промисловості, який передбачає вимоги щодо наявності ключових параметрів «циркулярності». Доведено, що екологізація виробництва сприяє поширенню засад циркулярної економіки не тільки на сферу бізнесу, але і на розвиток територій, забезпеченню їх сприятливого іміджу у світовій спільноті, активізуючи туристичні потоки.

2. The thesis is devoted to deepening the theoretical and methodological foundations of the study of greening business on the basis of a circular economy to ensure sustainable tourism development and identifying ways to improve regulatory and investment policy of European countries in the market of circular goods and services. It is proved that the concept of the circular economy and the concept of sustainable tourism development have the same value priorities because their main goal is economic development, combined with high quality living conditions of the community and environmental protection. It is concluded that at the global level the manifestation of circular economy development is the formation of global environmental supply and value chains, at the macro level the problems of sustainable development are considered on the basis of circularity in the context of structural field changes and implementation of corporate strategies, at the micro level the

consequences of greening of production and the problem of business adaptation to circular models, features of management, etc. are studied. The functional scheme of interrelations in the conceptual model of circular economy is formed, which complements the theoretical foundations of the concept with the types and forms of circularity of the relevant phases of the product life cycle. The indicator system of greening of business on the basis of circular economy on levels of management is offered. The current system of indicators includes project circularity indicators (micro-level), Eco-Innovation Index and Environmental Indicators Index (EPI) (macro-level), circular economy development indicators at the regional level (eco-innovation assessment methodology - meso level), IPAT formula and Global Index of Environmental Indicators (mega-level). Based on OECD data, the analysis of material consumption of human activities and domestic material consumption for 1970-2017 revealed signs of destructive impact of community life and business development on the environment (annual growth of material consumption per capita increased by 76 percent, well ahead population growth rates). In the development of international economic relations of the world economy, positive trends are identified in the formation of mechanisms for cooperation on decoupling, decarbonization of the economy and environmental protection. A comparative analysis of the dynamics of the Environmental Index as an indicator of the circular economy, showed the highest growth rates of business greening in Europe and Oceania (Australia and New Zealand), some countries in America (USA) and Asia (Japan, China), the lowest environmental status was found in Africa. Based on cluster analysis and expert assessments, the heterogeneity of the world's countries in terms of the level of distribution of the circular economy is substantiated (the countries are divided into three clusters in each of the world's megaregions). It is proven that 68% of European countries have high greening rates and belong to the first cluster of green economy, 9 EU countries have topped the ranking of greening and sustainable development over the past decade. The positive connection of the Index of the ecological state of the country's economy with the volume of research funding and the growth of revenues from the tourism business is determined. Strategies of water resources management of hotel industry companies are analyzed using the methodological approach "metrics of measuring the phases of circularity". It is proved that the majority of companies of the hotel industry implement adaptive development strategies and situationally implement circularity projects in water resources management (initial phase of circularity). The directions of development of international institutions in the context of global challenges to find collective solutions to overcome the negative impact on the economy of travelling and tourism, which include the development of conceptual provisions for carbon-neutral and socially sustainable development of international tourism, creating international Internet platforms for global discussion of tourism business transformation vectors , introduction of educational platforms for teaching and dissemination of new strategies for the development of the travel and tourism economy are summarized. A criterion approach to the selection of investment projects in the field of greening the business on the example of food industry, which provides requirements for the availability of key parameters of "circularity" is made. It is proved that the greening of production contributes to the spread of the circular economy not only in business, but also in the development of territories, ensuring their favorable image in the world community, intensifying tourist flows.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мешко Наталія Петрівна

2. Meshko Nataliia Petrivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резнікова Наталія Володимирівна

2. Reznikova Nataliia Volodymyrivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Наталія Іванівна

2. Goncharenko Nataliia Ivanivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Краснікова Наталія Олександрівна
2. Krasnikova Nataliia O.

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Джусов Олексій Анатолійович
2. Dzhusov Oleksii A.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Іванов Роман Вячеславович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Іванов Роман Вячеславович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.

